

**Biuro Planowania Przestrzennego Miasta
w Szczecinie**

ul. Karola Szymanowskiego 2, 71-416 Szczecin
tel. +48 91 42 21 055, +48 91 42 45 739
bppm@um.szczecin.pl, www.bppm.szczecin.pl

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
„Śródmieście Północ – Bolesława Śmiałego” w Szczecinie**

Źródło: materiały BPPM maj 2023 r.

AUTOR OPRACOWANIA:

mgr inż. Ewa Kowalska-Klimczak

**KIEROWNIK ZESPOŁU
OCHRONY ŚRODOWISKA:**

mgr Jolanta Wiśniewska

PROJEKTANT PLANU:

mgr inż. Michał Sikorski

GENERALNY PROJEKTANT:

mgr inż. arch. Angelika Szerniewicz-Kwas

DYREKTOR BIURA:

mgr inż. arch. Zofia Fiuk-Dymek

WYŁOŻENIE DO PUBL. WGL. 26.07.2023 - 17.08.2023

Oświadczenie

Oświadczam, że ukończyłam jednolite studia magisterskie na kierunku architektura krajobrazu, posiadam ponad 5-letnie doświadczenie w pracach zespołów opracowujących prognozy oddziaływania na środowisko oraz sporządziłam samodzielnie ponad 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

mgr inż. Ewa Kowalska-Klimczak

WYŁOŻENIE DO PUBL. WGL. 26.07.2023 - 17.08.2023

WYŁOŻENIE DO PUBL. WGL. 26.07.2023 - 17.08.2023

1	STRESZCZENIE	7
2	WPROWADZENIE	7
2.1	METODA SPORZĄDZENIA PROGNOZY	8
2.2	PRZEDMIOT I CELE PLANU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	8
2.3	INFORMACJE ZAWARTE W PROGNOZACH ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA POWIĄZANYCH DOKUMENTÓW	9
	PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA	
	PRZESTRZENNEGO MIASTA SZCZECIN	9
	PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	10
2.4	TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	10
3	ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA WRAZ Z PRZEWIDYWANYMI ODDZIAŁYWANIAMI.....	10
3.1	POWIERZCHNIA ZIEMI	10
3.2	WARUNKI GEOLOGICZNE	10
3.3	WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE.....	11
3.4	WARUNKI KLIMATYCZNE	11
3.5	KLIMAT AKUSTYCZNY.....	12
3.6	ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA.....	13
3.7	ROŚLINY, ZWIERZĘTA, RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	14
3.8	WALORY KRAJOBRAZOWE, DZIEDICTWO KULTUROWE I HISTORYCZNE.....	15
3.9	ZASOBY NATURALNE.....	15
3.10	ZDROWIE I WARUNKI ŻYCIA LUDZI	16
3.11	NATURA 2000 ORAZ POZOSTAŁE OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE.....	17
3.12	INTEGRALNOŚĆ EKOLOGICZNA OBSZARU	18
4	ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA I SPOSOBY ICH ROZWIĄZANIA	18
4.1	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE	18
4.2	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI PLANU.....	18
5	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA.....	19
5.1	ODDZIAŁYWANIA SKUMULOWANE	19
5.2	TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIA	19
6	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PLANU	19
	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM I SPOSOBY	
	ICH UWZGLĘDNIENIA	19
7	METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PLANU	21
8	PODSUMOWANIE I WNIOSKI	21
9	LITERATURA I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE.....	22

WYŁOŻENIE DO PUBL. WGL. 26.07.2023 - 17.08.2023

1 Streszczenie

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczy obszaru określonego uchwałą Rady Miasta Szczecin Nr XLVIII/1321/23 z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście Północ – Bolesława Śmiałego” w Szczecinie.

Omawiany teren zajmuje powierzchnię ok. 1,52 ha i stanowi część osiedla Śródmieście Północ. Granice planu wyznaczają ulice: al. Wojska Polskiego, 5 Lipca, Bolesława Śmiałego i Adama Mickiewicza. W analizowanym kwartale znajdują się różnorodne usługi, w tym m.in.: usługi gastronomii i kultu religijnego oraz zabudowa mieszkaniowa. Do sporządzenia planu przystąpiono w celu określenia zasad ochrony licznie występujących tu obiektów o wartościach zabytkowych.

W granicach omawianego planu występuje roślinność pochodzenia antropogenicznego, którą reprezentuje zieleń komponowana towarzysząca zabudowie. Teren ten charakteryzuje wysoka, jak na warunki śródmiejskie powierzchnia terenu biologicznie czynnego oraz dojrzałe okazy drzew. Z istniejącą florą związane są przede wszystkim ptaki, które choć podlegają ochronie na mocy przepisów Ustawy o ochronie przyrody, są z gatunków pospolitych, typowych dla miasta. Do najbliższych położonych obszarów cennych przyrodniczo należy zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Zespół Parków Kasprowicza-Arkoński”. Obszar objęty planem należy do dobrze zachowanej w historycznej formie przestrzeni miejskiej o szczególnych walorach historycznych, urbanistycznych i architektonicznych. Objęty został ochroną konserwatorską, a większość budynków ujęta została w rejestrze zabytków lub w gminnej ewidencji zabytków.

Mieszkańcy obszaru planu poddawani są oddziaływaniu głównych arterii komunikacyjnych miasta – al. Wojska Polskiego oraz ul. Adama Mickiewicza, które kształtują klimat akustyczny i stan powietrza atmosferycznego w granicach planu. Omawiany obszar znajduje się w strefie komunikacji publicznej autobusowej i tramwajowej oraz w zasięgu sieci wodno-kanalizacyjnej, elektroenergetycznej, ciepłowniczej, gazowej. Bliższe i dalsze sąsiedztwo zapewnia dostęp do usług, w tym również usług społecznych. Lokalne centrum usługowe o zróżnicowanych formach jest dobrze wykształcone. Dostęp do zieleni rekreacyjnej zapewnia znajdujący się w sąsiedztwie Park Kasprowicza z placem Jasne Błonia.

Ustalenia planistyczne utrwalają charakter zabudowy, zachowują historyczne i krajobrazowe wartości analizowanej przestrzeni, utrzymując w silnie zurbanizowanej części miasta wysoki minimalny współczynnik powierzchni terenu biologicznie czynnego oraz wartościowe elementy zieleni.

Na skutek realizacji ustaleń planu prognozuje się utrzymanie istniejących, stałych, nieodwracalnych i długoterminowych obciążeń dla środowiska. Stopień zurbanizowania obszaru jest i pozostanie stosunkowo wysoki, jednak ze względu na wprowadzone planem ograniczenia możliwe będzie utrzymanie historycznego charakteru kwartału z zabudową willową, a ewentualne rozbudowy i uzupełnienia będą ograniczone. Pełna realizacja zapisów omawianego planu w połączeniu ze zmianą zachowań i stylu życia samych mieszkańców może wywołać pewne pozytywne skutki dla środowiska (np. mniejszą emisję zanieczyszczeń, zwiększenie energooszczędności budynków), które wpłyną na poprawę jakości życia w obszarze planu, jak również w całym mieście.

Po przeprowadzonej analizie nie przewiduje się wystąpienia zagrożeń dla środowiska przyrodniczego oraz niekorzystnych oddziaływań na zdrowie i warunki życia ludzi na skutek realizacji zapisów omawianego planu. Ustalenia planu oraz stosowanie zasady korzystania z najlepszej dostępnej techniki w trakcie ich realizacji powinny ograniczyć możliwość występowania oddziaływań o takim charakterze.

Prognoza do mpzp „Śródmieście Północ – Bolesława Śmiałego” w Szczecinie sporządzona została z uwzględnieniem: Waloryzacji przyrodniczej Szczecina, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin i opracowania ekofizjograficznego.

2 Wprowadzenie

W obszarze planu nie przewiduje się przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które określa rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Omawiany w niniejszej prognozie plan nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji takich przedsięwzięć (art. 46 ust. 1 Ustawy z dnia 3 października

2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko) i nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Prognoza została sporządzona zgodnie z art. 17 ust. 4 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku (Dz.U. z 2023 r. poz. 977), który stanowi, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko.

Jako akt prawa miejscowego, plan zagospodarowania przestrzennego pełni funkcję regulacyjną, ustanawiając przeznaczenie terenów na określone cele i ustalając zasady ich zagospodarowania, godząc jednocześnie interes publiczny reprezentowany przez samorząd lokalny z interesami indywidualnymi mieszkańców miasta i innych jednostek. Ustalenia planu uwzględniają obowiązujące prawne ograniczenia środowiskowe, zastany stan środowiska oraz warunki jego obecnego i przyszłego funkcjonowania.

Niniejszy dokument ma na celu zidentyfikowanie potencjalnych zmian, jakie mogą wystąpić w środowisku w związku z realizacją przewidzianych w przedmiotowym planie zamierzeń oraz późniejszym wykorzystywaniem powstałych obiektów i infrastruktury. Prognoza zatem, z samej swojej istoty, zawiera ocenę hipotetyczną, opartą bardziej na prawdopodobieństwie niż na konkretnych wyliczeniach dla realizowanych w przyszłości zamierzeń.

Ocena wpływu i zmian środowiskowych spowodowanych realizacją ustaleń planu jest zadaniem obciążonym znacznym stopniem niepewności, a zakres i oddziaływanie zmian mogą nie być zależne bezpośrednio od zapisów planu, a wynikać np.: z form aktywności gospodarczej na analizowanym obszarze.

Niniejszy dokument pełni rolę informacyjną i ostrzegawczą, wskazuje jakie problemy z zakresu ochrony środowiska muszą być brane pod uwagę w trakcie projektowania inwestycji, a także sygnalizuje możliwość wystąpienia zagrożeń w przyszłości. Zagrożenia te mogą nie wystąpić lub mieć inny (łagodniejszy) charakter, o ile podjęte zostaną odpowiednie działania zapobiegawcze już na etapie realizacji przewidzianych planem przedsięwzięć.

Podstawowym celem prognozy jest określenie, analiza i ocena skutków, które mogą wyniknąć z przeznaczenia terenów dla wszystkich komponentów środowiska, w tym zdrowia i jakości życia ludzi. Prognoza może również wskazywać preferowane z perspektywy ochrony środowiska sposoby realizacji postanowień planistycznych, których nie można zawrzeć w ustaleniach planu ze względu na jego specyfikę prawną.

2.1 Metoda sporządzenia prognozy

W związku z tym, że omawiany plan nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, niniejszy dokument został sporządzony zgodnie z art. 17 ust. 4 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku (Dz.U. z 2023 r. poz. 977), który stanowi, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko.

Niniejsza prognoza składa się z części opisowej, która zawiera charakterystykę poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, najistotniejszych ustaleń planu przedstawionych z perspektywy ochrony środowiska oraz potencjalne skutki jakie mogą nastąpić w wyniku realizacji planu.

2.2 Przedmiot i cele planu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Niniejsze opracowanie dotyczy obszaru określonego Uchwałą Rady Miasta Szczecin Nr XLVIII/1321/23 z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście Północ – Bolesława Śmiałego” w Szczecinie.

Omawiany teren zajmuje powierzchnię ok. 1,52 ha i stanowi część osiedla Śródmieście Północ. Granice planu wyznaczają ulice: al. Wojska Polskiego, 5 Lipca, Bolesława Śmiałego i Adama Mickiewicza.

Przedmiotem planu są tereny usług, układ komunikacyjny oraz obiekty i sieci infrastruktury technicznej. Do sporządzenia planu przystąpiono w celu określenia zasad ochrony licznie występujących obiektów o wartościach zabytkowych, ujętych w rejestrze zabytków i w gminnej ewidencji zabytków.

Dokumentem określającym politykę przestrzenną miasta, którego zapisy stanowią podstawę do sporządzenia projektu mpzp „Śródmieście Północ – Bolesława Śmiałego” w Szczecinie jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin. Zgodnie z dyspozycjami

Studium (na podstawie karty osiedla Śródmieście Północ oraz jednostki planistycznej S.P.05) dla obszaru objętego planem:

- obszarami istotnymi dla kondycji środowiska miejskiego, integracji ekologicznej i zachowania bioróżnorodności są: powierzchnie terenu biologicznie czynnego towarzyszące zabudowie, zieleń komponowana, aleje, ogrody i przedogródki zabudowy;
- główne problemy środowiskowe to miejska wyspa ciepła i niekorzystne warunki aerosanitarne.

S.P.05

- funkcją dominującą dla tej jednostki są usługi;
- zasady przekształceń to ochrona krajobrazu kulturowego, rewitalizacja obszaru, sposób zabudowy i zagospodarowania w nawiązaniu i kontynuacji historycznej struktury przestrzennej zabudowy w zieleni, dopuszcza się uzupełnienia zabudowy uwzględniające historyczną strukturę zabudowy;
- struktura przestrzenna (kompozycja) to zachowanie istniejącej kompozycji zespołu zabudowy i pierzei ulicy al. Wojska Polskiego;
- zasady zabudowy to nowa zabudowa dostosowana do struktury i parametrów istniejącej zabudowy historycznej, obszar objęty Systemem Zieleni Miejskiej (SZM).

Rys.1. Kierunki i sytuacja planistyczna obszaru mpzp „Śródmieście Północ – Bolesława Śmiałego” w Szczecinie

Źródło: Opracowanie na podstawie materiałów BPPM.

Omawiany obszar (za wyjątkiem ulicy Bolesława Śmiałego) w trakcie sporządzania niniejszej prognozy pozostaje strefą bezplanistyczną. Ulica Bolesława Śmiałego objęta jest ustaleniami zmiany S.19 II edycji zmian Miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecina na obszarze dzielnicy Śródmieście (Uchwała Nr XLIII/540/98 Rady Miasta Szczecina z dnia 23 lutego 1998 r.). W sąsiedztwie obszaru obowiązuje mpzp „Centrum – Plac Odrodzenia” w Szczecinie. Komentowany w niniejszej prognozie plan oraz ten obowiązujący w sąsiedztwie wyznaczają zbliżone zasady zagospodarowania przestrzeni miejskiej, stanowiącej jedną z wizytówek Szczecina.

2.3 Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko dla powiązanych dokumentów

Prognoza oddziaływania na środowisko Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin przyjęte Uchwałą Nr XXXIX/1061/22 Rady Miasta Szczecin z dnia 26 kwietnia 2022 r. poddane zostało procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w trakcie której sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko skutków jego realizacji. Zidentyfikowano w niej ogólne, odpowiadające skali Studium, oddziaływania na środowisko, w tym na zdrowie i jakość życia mieszkańców, które wynikają bezpośrednio z ustaleń Studium. Należy podkreślić, że zrównoważony rozwój miasta, związany będzie z określonymi skutkami dla środowiska i nie zawsze będą to skutki pozytywne. Zaproponowane w prognozie środki ograniczające i eliminujące negatywne skutki znacząco ograniczą lub wyeliminują te oddziaływania.

Prognozy oddziaływania na środowisko miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu uchwalonego w sąsiedztwie omawianego w niniejszym opracowaniu planu sporządzona była w perspektywie pełnej realizacji zapisów tego planu, a także z uwzględnieniem aktualnego na moment sporządzania prognozy stanu środowiska. Zakres i rodzaj oddziaływań związanych z realizacją mpzp „Centrum – Plac Odrodzenia” w Szczecinie jest porównywalny do skutków realizacji planu miejscowego będącego przedmiotem niniejszej prognozy. Tereny ww. obowiązującego planu, podobnie jak planu będącego przedmiotem opracowania, łączą podobne uwarunkowania środowiskowe i zagospodarowanie. Wynikowo przewiduje się utrzymanie aktualnego stanu środowiska.

2.4 Trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Przy opracowywaniu prognozy oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście Północ – Bolesława Śmiałego” w Szczecinie nie wystąpiły utrudnienia wynikające z braków współczesnej wiedzy. Źródła przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń określonych w planie były precyzyjne i dobrze udokumentowane. Zakłada się, że realizacja postanowień planu będzie dokonywana z wykorzystaniem najlepszych dostępnych technik (BAT).

3 Analiza i ocena stanu środowiska wraz z przewidywanymi oddziaływaniami

3.1 Powierzchnia ziemi

Obszar objęty planem należy do makroregionu Pobrzeże Szczecińskie i mezoregionu Wzniesienia Szczecińskie. Zajmuje część jednostki geologiczno-gemorfologicznej zwanej wysoczyzną Śródmieścia Szczecina, będącej wyniesieniem morenowym, powstałym w wyniku akumulacyjnej aktywności lądolodu podczas ostatniego zlodowacenia. Zróżnicowanie wysokości terenu nad poziomem morza jest niewielkie: rzędne kształtują się od 25 do 29 m n.p.m. – obszar wznosi się bardzo łagodnie w kierunku północnym.

W granicach planu nie zachodzą zjawiska geodynamiczne.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Powierzchnia ziemi w analizowanym obszarze jest już przekształcona, a teren w zdecydowanej większości zagospodarowany. Na skutek realizacji ustaleń planu możliwa jest rozbudowa istniejących budynków (w zakresie ściśle określonym ustaleniami planu) lub powstanie nowej zabudowy w bardzo ograniczonym zakresie, głównie w celu uzupełnienia lub poprawy warunków funkcjonowania istniejącej zabudowy. Istotna jest konieczność utrzymania 50% powierzchni terenu biologicznie czynnego w granicach działki budowlanej. Mając na uwadze powyższe, wpływ na przypowierzchniowe warstw ziemi związany z ewentualnym uzupełnieniem zabudowy uznaje się za pomijalny i nieistotny w skali całego obszaru planu. Prognozuje się utrzymanie występujących aktualnie obciążeń dla powierzchni ziemi.

3.2 Warunki geologiczne

Budowa geologiczna badanego obszaru jest efektem procesów, które przebiegały od czwartorzędu po czasy obecne. Podłoże analizowanego terenu jest stosunkowo jednorodne. Występują tu grunty spoiste, głównie glina zwałowa oraz piaski gliniaste, barwy brązowej, twardeplastyczne o sporej grubości dochodzącej do kilkunastu metrów. Na całym obszarze występuje pokrywa gruntów nasypanych o niedużej grubości tj. około 1,0 – 2,0 m.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Ze względu na to, że analizowany obszar jest w zdecydowanej większości terenem zabudowanym i zagospodarowanym, nie przewiduje się znaczącego wpływu na środowisko gruntowe w wyniku realizacji ustaleń omawianego planu. Przypowierzchniowe warstwy ziemi zostały zmienione na skutek zabudowania terenu w przeszłości, a analizowany plan podtrzymuje i uzupełnia istniejącą strukturę funkcjonalno-przestrzenną. Podobnie jak w przypadku powierzchni ziemi, prognozuje się utrzymanie obecnych, stałych oddziaływań na struktury geologiczne. Pomijalnie niewielkie zmiany w geologii będą miały miejsce na przekształconym i ograniczonym obszarze. Najistotniejsze z punktu widzenia ochrony ziemi i jej właściwości jest utrzymanie wskazanej w planie powierzchni terenu biologicznie czynnego.

3.3 Wody powierzchniowe i podziemne

W granicach planu nie występują wody powierzchniowe. Według mapy warunków gruntowo-wodnych (zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym) obszar objęty planem charakteryzuje się brakiem przejawów wody gruntowej do głębokości 5 m p.p.t.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na stan i jakość wód powierzchniowych, ponieważ na omawianym terenie nie występują.

W odniesieniu do stanu i jakości wód podziemnych prognozuje się utrzymanie ich na dotychczasowym poziomie. Plan dopuszcza realizację jedynie zabudowy uzupełniającej istniejącą strukturę. Wobec tego nie przewiduje się oddziaływania na wody podziemne, a jeśli takie wystąpi, będzie ono pomijalnie małe.

W zapisach planu uwzględniono w pełnym zakresie obsługę infrastrukturalną terenów elementarnych. W planie określono sposób zaopatrzenia w wodę, zasady odprowadzania ścieków sanitarnych, sposób postępowania z wodami opadowymi i roztopowymi oraz nakazano stosowanie rozwiązań inżynierskich zmniejszających zużycie wody, niskoemisyjnych, energooszczędnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii. Ustalenia inżynierskie planu wskazują w jaki sposób należy prowadzić na dokumentowanym obszarze gospodarkę wodno-ściekową w bezpieczny dla środowiska sposób, tak aby zanieczyszczone wody nie dostały się do gruntu oraz wód podziemnych. Na mocy ustaleń planu zachowano istniejącą strukturę zagospodarowania z wysokim współczynnikiem minimalnej powierzchni terenu biologicznie czynnego, który w połączeniu z obowiązkiem stosowania rozwiązań polegających na zagospodarowaniu całości lub części wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, będzie kształtował warunki retencyjne obszaru. Realizacja zapisów dotyczących zagospodarowania wód opadowych i roztopowych pozwoli zatrzymać wodę w środowisku – oznaczają one zobowiązanie do zastosowania rozwiązań, dzięki którym wody opadowe i roztopowe zostaną przynajmniej częściowo przywrócone do naturalnego obiegu lub wtórnie wykorzystane, zmniejszając tym samym pobór wód z innych źródeł. W dobie zmian klimatycznych niezbędne jest wypełnianie takich zapisów planistycznych i stosowanie rozwiązań, które sprzyjają ochronie środowiska, mienia i bezpieczeństwa mieszkańców, budując rezyliencję miasta na zmiany klimatyczne. Retencjonowanie wód opadowych, poprzez przynajmniej częściowe zatrzymanie ich w granicach poszczególnych nieruchomości, powinno przyczynić się również do zmniejszenia eksploatacji sieci kanalizacyjnej.

Pośrednie, pozytywne oddziaływanie na jakość wód podziemnych w obszarze opracowania, będą miały dopuszczone planem budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej na obszarze objętym planem. Gestor sieci, remontując istniejące urządzenia i likwidując zbędne, zabezpiecza środowisko przed potencjalnymi awariami.

3.4 Warunki klimatyczne

Klimat Szczecina kształtuje się pod wpływem częstego napływu oceanicznych mas powietrza. Różni się on znacznie od klimatu w głębi kraju. Jest to związane z częstymi przemieszczeniami w tym rejonie niżów znad Atlantyku. Wiąże się to z dużą zmiennością pogody i to w każdej porze roku. Ma to też odzwierciedlenie w kontrastowości poszczególnych lat. Czynnikiem warunkującym klimat Szczecina są warunki fizjograficzne. Elementami mającymi tu szczególny wpływ jest obecność jeziora Dąbie, doliny Odry oraz trzech wysoczyzn, tj. Wzgórz Warszawskich, Wzgórz Bukowych i Wału Bezleśnego, a także trzech kompleksów leśnych puszc: Wkrzańskiej, Bukowej i Goleniowskiej.

Klimat Szczecina i jego okolic jest stosunkowo łagodny i wilgotny. Charakteryzuje go krótka, łagodna zima, krótkie i ciepłe lato oraz długie okresy przejściowe. Charakterystyczną cechą klimatu szczecińskiego jest niestalość pogody, głównie z powodu częstego przemieszczania się układów niżowych, zwłaszcza w okresach późnojesiennych, zimowych i wczesnowiosennych.

Poszczególne elementy meteorologiczne modyfikowane są czynnikami lokalnymi kształtującymi warunki topoklimatyczne (m.in.: ukształtowanie terenu, głębokość występowania wód podziemnych, stopień pokrycia terenu lasami i łąkami, odległość od dużych zbiorników wodnych). Na topoklimat wpływają również uwarunkowania przewodności cieplnej podłoża (wysoki poziom wód gruntowych, grunty organiczne), które kształtują wilgotność względną powietrza, częstotliwość występowania mgieł, a także

przygruntowych przymrozków. Na nisko położonych terenach mogą tworzyć się zastoiska zimnego powietrza.

Na przestrzeni ostatnich lat opisane wyżej charakterystyczne cechy klimatu Szczecina są coraz mniej czytelne. Jest to wynikiem dokonujących się globalnych zmian klimatycznych, których skutkiem są skrajne zjawiska pogodowe zachodzące coraz częściej z dużą gwałtownością (fale upałów, susze, podtopienia i powodzie, wichury). Zmiany klimatyczne odzwierciedlają się również w zacieraniu wyraźnych granic między porami roku. W związku z powyższym coraz trudniej określić charakterystyczny klimat miasta.

Obszar objęty planem znajduje się w strefie miejskiej wyspy ciepła. Tworzy się ona z powodu dużego udziału zabudowy i powierzchni utwardzonych, wysokiego natężenia ruchu samochodowego oraz niewielkiego udziału terenów zieleni. W rezultacie w jej strefie występują wyższe temperatury powietrza w porównaniu z terenami sąsiednimi. Materiały takie jak beton, asfalt, cegła, pochłaniają więcej promieni słonecznych niż odbijają, po czym oddają energię, podwyższając temperaturę w otoczeniu. Do tego dochodzi ogrzewanie i klimatyzowanie budynków, a także ruch samochodowy. W miejskiej wyspie ciepła przepływ powietrza jest utrudniony, a największą barierę w systemie przewietrzania miasta stanowi intensywna zabudowa. Obszar objęty planem charakteryzuje się dość wysokim udziałem zieleni wysokiej i powierzchni terenu biologicznie czynnego, jednakże ze względu na niewielki obszar i sąsiedztwo (intensywna zabudowa kamieniczna, główne ulice miasta o wysokim stopniu eksploatacji), oddziaływanie miejskiej wyspy ciepła jest tu odczuwalne w wysokim stopniu.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań na skutek realizacji ustaleń planu, które mogłyby radykalnie wpłynąć na poprawę toklimatu osiedla. Realizacja ustaleń planu nie przyczyni się do pogorszenia ani poprawy warunków przewietrzania. Ze względu na stopień zagospodarowania obszaru planu oraz jego bezpośrednie sąsiedztwo, przewiduje się okresowe występowanie miejskiej wyspy ciepła. Niżej wymienione działania (które częściowo nie stanowią przedmiotu planu) powinny prowadzić w najgorszym przypadku do utrzymania się obecnie panujących warunków topoklimatycznych, a w najlepszym do niewielkiej ich poprawy. Są to:

- restrykcyjne przestrzeganie ustalonych w planie zapisów dotyczących realizacji minimalnej powierzchni terenu biologicznie czynnego,
- utrzymanie, pielęgnacja i odnowienia występujących tu drzew i krzewów;
- systematyczne zwiększanie zasobu zieleni;
- stosowanie zielonych dachów i elewacji;
- stosowanie rozwiązań inżynierskich zmniejszających zużycie wody, niskoemisyjnych, energooszczędnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii,
- korzystanie z transportu miejskiego (komunikacja miejska, rower miejski),
- modernizowanie budynków w celu podniesienia ich energooszczędności,
- stosowanie jasnych kolorów w elewacjach budynków (mniejsze pochłanianie promieniowania słonecznego).

Wskazane jest stosowanie przytoczonych działań na całym obszarze miejskiej wyspy ciepła.

3.5 Klimat akustyczny

Obecnie podstawowymi kryteriami oceny hałasu w środowisku są poziomy dopuszczalne na danym terenie, określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. (Dz.U.2014.112 z późn. zm.). Poziomy dopuszczalne są poziomami hałasu przenikającego na teren wymagający ochrony akustycznej od poszczególnych źródeł, takich jak np. drogi lub linie kolejowe, działalność produkcyjna. Aktualnie w obszarze planu występuje 5 budynków mieszkalno-usługowych, które podlegają ochronie akustycznej: przy ul. 5 Lipca 1, 1a, 2,3 i ul. al. Wojska Polskiego 66a. W budynku przy 5 Lipca 1 mieści się przedszkole.

Źródłami hałasu kształtującymi klimat akustyczny w granicach obszaru planu są ciągi komunikacyjne otaczające omawiany teren. Ulica Adama Mickiewicza i ul. al. Wojska Polskiego z linią tramwajową, charakteryzują się wysokim stopniem eksploatacji i oddziaływaniem sięgającym nawet 74,9 dB w dzień oraz 69,9 dB nocą. Ruch tramwajowy zwiększa poziom hałasu drogowego zwykle o ok 3 – 5 dB i jest źródłem drgań na przyległe terenu. Ulice: 5 Lipca i Bolesława Śmiałego wykazują mniejszy wpływ na tło akustyczne ze względu na mniejsze natężenie ruchu samochodowego (do 59,9 dB w dzień oraz poniżej 50 dB nocą).

Na podstawie mapy akustycznej miasta z 2022 roku nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach podlegających ochronie akustycznej. W granicach analizowanego terenu nie stwierdzono oddziaływań ze strony hałasu pochodzącego z działalności produkcyjnej i przemysłowej.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

W planie dokonano klasyfikacji akustycznej terenów elementarnych biorąc pod uwagę przeważający rodzaj terenu podlegający ochronie akustycznej: *w zakresie ochrony przed hałasem, dla wydzielenia wewnętrznego 1.1U obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych*. Zapis dotyczący klasyfikacji akustycznej jest informacją dla inwestora, zarządcy terenu, aby podjąć działania w celu zapewnienia mieszkańcom, użytkownikom przestrzeni odpowiednich norm akustycznych określonych w przepisach wykonawczych do Prawa ochrony środowiska.

Zgodnie z ustaleniami planu, zakres uciążliwości obiektów lub prowadzonej działalności nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska oraz obowiązuje realizacja zabudowy w sposób uwzględniający potencjalne uciążliwości, poprzez zastosowanie rozwiązań przestrzennych i technicznych, zgodnie z przepisami z zakresu ochrony środowiska i prawa budowlanego. Zapisy te wskazują na konieczność ograniczenia już istniejących jak i potencjalnych uciążliwości, w tym akustycznych, wynikających z zagospodarowania przestrzennego obszaru. Ul. al. Wojska Polskiego jak i ul. Adama Mickiewicza pozostaną ciągami komunikacyjnymi o wysokim stopniu eksploatacji. Realizacja zapisów planu nie wpłynie na zmianę głównych czynników warunkujących klimat akustyczny obszaru, a co za tym idzie, nie przewiduje się jego pogorszenia. Przytoczone wyżej rozwiązania planistyczne oraz przestrzeganie obowiązujących norm prawa ma na celu ograniczenie uciążliwości wynikających z eksploatacji obszaru. Jednak w związku z dość wysokim ogólnomiejskim tłem hałasu, dla jego minimalizacji konieczne jest wdrożenie rozwiązań pozaplanistycznych, jak np.: wymiana nawierzchni w ciągach drogowych lub torowisk tramwajowych, zmiana organizacji ruchu, korzystanie z komunikacji publicznej przez mieszkańców miasta, prowadzące do obniżenia natężenia ruchu kołowego.

3.6 Zanieczyszczenia powietrza

Stan jakości powietrza na obszarze opracowania przedstawia Tabela 1, sporządzona na podstawie danych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie (pismo: DMS-SZ.731.1.94.2023).

Tab. 1. Średnioroczne stężenie zanieczyszczeń powietrza

dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń dla roku kalendarzowego [µg/m ³]	dwutlenek siarki (SO ₂)	dwutlenek azotu (NO ₂)	pył zawieszony PM10	pył zawieszony PM2,5	ołów (Pb) w pyłe PM10	Benzen (C ₆ H ₆)
	20,0	40,0	40,0	20,0	0,5	5,0
średnioroczne stężenie zanieczyszczeń [µg/m ³] obszar w granicach planu „Śródmieście Północ – Bolesława Śmiałego” w Szczecinie	3,0	18,0	22,0	17,0	0,004	1,0

Źródło: Opracowanie na podstawie pisma GIOŚ.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U.2021.845 z późn. zm.) obowiązujące aktualnie dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń powietrza według powyższych danych nie zostały przekroczone. Wartości w tabeli wskazują dość wysokie parametry pyłu zawieszonego oraz dwutlenku azotu – jest to wynikiem m.in.: dużego natężenia ruchu kołowego oraz ograniczonego, poprzez istniejące zagospodarowanie, przewietrzania obszaru. Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja spalin samochodowych pochodząca z ciągów komunikacyjnych otaczających analizowany teren. Występuje tu również zjawisko miejskiej wyspy ciepła, niekorzystne zwłaszcza z punktu widzenia zdrowia i jakości życia mieszkańców.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Realizacja zapisów planu nie wpłynie na zmianę głównych czynników warunkujących stan jakości powietrza atmosferycznego – stopień zurbanizowania obszaru planu i jego sąsiedztwa jest i pozostanie wysoki. W związku z tym nie przewiduje się pogorszenia stanu jakości atmosfery w wyniku realizacji ustaleń analizowanego planu. W najlepszym przypadku, przy zastosowaniu ustaleń planistycznych dotyczących stosowania rozwiązań inżynierskich niskoemisyjnych, energooszczędnych lub wykorzystujących

odnawialne źródła energii, wprowadzenia jak największej ilości zieleni, prowadzenia modernizacji instalacji i budynków, ograniczenia emisji z samochodów oraz przy zmianie nawyków i stylu życia mieszkańców, prognozuje się stopniowe zmniejszanie emisji zanieczyszczeń powietrza i poprawę jakości warunków aerosanitarnych na omawianym obszarze. Nadal przewiduje się okresowe występowanie miejskiej wyspy ciepła.

3.7 Rośliny, zwierzęta, różnorodność biologiczna

Charakteryzowany obszar jest terenem typowo miejskim, zurbanizowanym, co skutkuje niską bioróżnorodnością i obecnością roślin i zwierząt z gatunków ściśle związanych z obecnością człowieka.

W granicach planu występuje roślinność synantropijna urządzonej jako przedogródki i inne kompozycje towarzyszące zabudowie. Występują tu przede wszystkim drzewa i krzewy oraz trawniki w różnym stanie zachowania i kulturze utrzymania. Obecne są nasadzenia z takich gatunków jak: brzoza, klon, wiąz, jesion, lipa, topola, dąb, głóg, wiśnia ozdobna, wierzba mandżurska, magnolia, bez lilak, śnieguliczka, trzmielina, laurowiśnia, bukszpan oraz modrzew, świerk, cyprysik, żywotnik, jałowiec. Do najcenniejszych zaliczyć należy pozostałość dwóch alei lipowych, prowadzących do zabudowy willowej przy ul. al. Wojska Polskiego oraz występujący tu starodrzew, np. okazały dąb, o obwodzie pnia 310 cm, zlokalizowany również przy ul. al. Wojska Polskiego.

Fot.1. Lipy przy Al. Wojska Polskiego 66

Fot.2. Lipy przy Al. Wojska Polskiego 68

Fot.3. Dąb przy Al. Wojska Polskiego 70

Źródło: Materiały BPPM, maj 2023.

Z istniejącą zabudową oraz roślinnością drzewiastą i krzewiastą ściśle związana jest występująca tu nieliczna fauna. Stwierdzono obecność pospolitych w granicach miasta i odpornych na antropopresję przedstawicieli awifauny typowej dla zabudowy miejskiej, w tym m.in.: kawki, sroki, wrony, zięby, sikory, wróbla, gołębia. Nie wskazano bytowania nietoperzy w budynkach, jednak prawdopodobne jest ich występowanie. W obszarze i w jego sąsiedztwie obserwowano również drobne ssaki (wiewiórka, kret, jeż).

Waloryzacja przyrodnicza Szczecina nie wskazuje omawianego obszaru jako miejsca występowania chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Realizacja ustaleń planu będzie skutkowała zachowaniem istniejącego stanu ilościowego i jakościowego flory, fauny i bioróżnorodności. Prognozuje się utrzymanie omawianych komponentów środowiska na dotychczasowym poziomie, w tym mało zróżnicowanego stanu szaty roślinnej (zieleni komponowana towarzysząca zabudowie) oraz niskiej bioróżnorodności faunistycznej, przy jednoczesnym wysokim udziale powierzchni terenu biologicznie czynnego. Plan nie ustala istotnych zmian przestrzennych i inwestycji, które mogłyby zagrozić znajdującej się tu roślinności oraz bytującym przedstawicielom fauny.

W planie wprowadzono zapisy, które mają na celu utrzymanie i zachowanie stanu występującej tu flory i związanej z nią fauny. Należą do nich:

- objęcie obszaru planu Systemem Zieleni Miejskiej,
- wskazanie występowania wartościowego drzewostanu,
- zakaz wprowadzania niepożądanych gatunków roślin, a także nakaz ich eliminacja z zagospodarowania,
- ustalenie minimalnej powierzchni terenu biologicznie czynnego na możliwie najwyższym poziomie,

- ochrona przedogródków i szpalerów,
- obowiązek utrzymania pasa zieleni oraz realizacji programu zieleni uzupełniającej w ulicy Bolesława Śmiałego.

Decyzja dotycząca zachowania (bądź nie) istniejących drzew w zagospodarowaniu nastąpi na etapie projektów i uzyskiwania decyzji administracyjnych, a podjęcie ją, zgodnie z obowiązującym prawem, prezydent, marszałek lub wojewódzki konserwator zabytków. Zasady dotyczące wycinki drzew zawarte w ustawie o ochronie przyrody nie mogą być dookreślane w akcie prawa miejscowego, jakim jest plan miejscowy. Zaleceniem niniejszej prognozy jest jednak utrzymanie jak największej ilości istniejących drzew oraz prowadzenie uzupełnień i działań pielęgnacyjnych.

3.8 Walory krajobrazowe, dziedzictwo kulturowe i historyczne

Krajobraz obszaru objętego miejscowym planem jest krajobrazem kulturowym, antropogenicznym. Specyficzny klimat tej części miasta polega na utrzymaniu jednorodności i rezydencjonalnego charakteru przy bogactwie form i różnorodności stylów zabudowy. Drewniane budynki przy ulicach: Mickiewicza 2 i al. Wojska Polskiego 70 są świadectwem dawnych fortecznych funkcji Szczecina. Reprezentacyjne wille przy al. Wojska Polskiego realizowane były na przełomie XIX i XX wieku, natomiast budynki przy ul. 5 Lipca 1 i 3 prezentują formy architektury międzywojnia. Malowniczym tłem dla istniejącej zabudowy są drzewa i krzewy. Pomimo tego, że wiele elementów pierwotnej kompozycji zespołu zieleni zostało zniszczonych lub przekształconych, obszar ten nadal zachował swój ogrodowy charakter. W granicach obszaru planu zachowało się część elementów dawnego układu komponującego otoczenie willi i kształtujących przestrzeń: przedogórki i fragmenty dwóch alejek prowadzących do zabudowy przy ul. al. Wojska Polskiego 66 i 68.

Obszar objęty planem należy do dobrze zachowanej w historycznej formie przestrzeni miejskiej o szczególnych walorach historycznych, urbanistycznych i architektonicznych. Objęty został ochroną konserwatorską. Do rejestru zabytków wpisano willę przy ul. Adama Mickiewicza 2 (nr rejestru A-818) wraz z historyczną parcelą oraz wille wraz z otoczeniem przy ul. al. Wojska Polskiego 70 (nr rejestru A-872), ul. al. Wojska Polskiego 66 (nr rejestru A-832) oraz ul. al. Wojska Polskiego 64 (nr rejestru A-897). W gminnej ewidencji zabytków ujęto natomiast: XIX-wieczny układ przestrzenny Śródmieścia Szczecina, willę przy ul. al. Wojska Polskiego 68 oraz budynki mieszkalne przy ul. 5 Lipca 1, 1a, 2,3.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

W planie ustalone zostały zasady zagospodarowania poszczególnych terenów w sposób zapewniający prawidłowe utrzymanie przestrzeni. Kompleksowa realizacja ustaleń planu pozwoli utrzymać jednolitą strukturę funkcjonalno-przestrzenną i zachować wyjątkowy w skali miasta charakter historyczny i urbanistyczny Śródmieścia. Zapisy planistyczne mają na celu zachowanie i utrzymanie wysokiej jakości przestrzeni omawianego planu, estetyki zabudowy oraz walorów architektonicznych i historycznych występujących obiektów zabytkowych.

W obszarze planu ustalono strefę ochrony konserwatorskiej historycznej struktury przestrzennej, w granicach której ochronie podlegają:

- a) układ przestrzenny z zabudową willową, wolno stojącą w otoczeniu zieleni wysokiej, wzdłuż al. Wojska Polskiego, ul. Adama Mickiewicza i ul. Bolesława Śmiałego oraz z zabudową wielorodzinną i jednorodziną wzdłuż ul. 5 Lipca,
- b) relacje przestrzenne, w tym harmonijna sylweta zabudowy, elementy historycznego zagospodarowania terenu,
- c) obiekty o wartościach zabytkowych,
- d) układ przestrzenny ul. Bolesława Śmiałego wraz z jego historycznymi elementami zagospodarowania terenu.

W ustaleniach planu uwzględniono obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków. Ustalenia planu zabezpieczają w odpowiedni sposób pozostałe do dnia dzisiejszego dobra materialne świadczące o przeszłości i historii obszaru planu. Prognozuje się wobec tego korzystne oddziaływanie realizacji zapisów planu na tę składową środowiska.

3.9 Zasoby naturalne

W obszarze opracowania nie odnotowano występowania złóż surowców naturalnych, zatem nie wystąpi oddziaływanie na ten komponent środowiska, wynikające z realizacji ustaleń planu.

3.10 Zdrowie i warunki życia ludzi

Obszar objęty planem zlokalizowany jest w granicach osiedla Śródmieście Północ, które aktualnie zamieszkuje około 9 tysięcy osób, wśród których najliczniejszą grupę stanowią mieszkańcy w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym. Analizowany teren poddawany jest intensywnemu oddziaływaniu głównych arterii komunikacyjnych miasta – ul. al. Wojska Polskiego i ul. Adama Mickiewicza, które kształtują klimat akustyczny i stan powietrza atmosferycznego w granicach planu. Istniejąca zabudowa mieszkaniowo-usługowa zlokalizowana jest przy ulicy 5 Lipca, której oddziaływanie jest mniejsze i nie powoduje przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu (zgodnie z wynikami mapy akustycznej). Obszar planu znajduje się w strefie komunikacji publicznej autobusowej i tramwajowej. Istniejące budynki znajdują się w zasięgu sieci wodno-kanalizacyjnej, elektroenergetycznej, ciepłowniczej i gazowej. Bliższe i dalsze sąsiedztwo obszaru zapewnia dostęp do usług, w tym również usług społecznych. Lokalne centrum usługowe o zróżnicowanych formach jest dobrze wykształcone. Dostęp do zieleni rekreacyjnej zapewnia znajdujący się w sąsiedztwie Park Kasprowicza z placem Jasne Błonia. Dostępność miejsc postojowych dla samochodów osobowych jest ograniczona. W tym rejonie miasta znajdują się liczne obiekty o znaczeniu ponadlokalnym i ogólnomiejskim.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Ustalenia planistyczne utrwalają istniejący charakter zabudowy i jej funkcję oraz zachowują historyczne i krajobrazowe wartości analizowanej przestrzeni. Istniejąca zabudowa mieszkaniowa w sporej części zajęta jest przez usługi.

Prawidłowe funkcjonowanie centrum miasta wiąże się z koniecznością przeprowadzania inwestycji podnoszących jakość zamieszkania. Poza programem mieszkaniowym, konieczne jest zapewnienie dostępu do usług oraz spójnego i bezpiecznego układu komunikacyjnego. Duże znaczenie ma również zapewnienie dostatecznej liczby miejsc parkingowych, obecność zieleni i bliskość terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Priorytetem dla obszarów zlokalizowanych w centrum miasta jest wprowadzenie rozwiązań ograniczających uciążliwości związane z oddziaływaniem hałasu i zanieczyszczeń. Zapisy funkcjonalne planu zakazują lokalizacji obiektów i urządzeń, które mogłyby być źródłami ponadnormatywnych emisji zanieczyszczeń, stwarzać zagrożenie wystąpienia poważnych awarii lub mogłyby prowadzić do powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi. Zgodnie z planem zakres uciążliwości obiektów lub prowadzonej działalności nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska oraz obowiązuje realizacja zabudowy w sposób uwzględniający potencjalne uciążliwości, poprzez zastosowanie rozwiązań przestrzennych i technicznych, zgodnie z przepisami z zakresu ochrony środowiska i prawa budowlanego.

W granicach obszaru planu występuje zjawisko miejskiej wyspy ciepła, dlatego też plan zawiera zapisy, których realizacja powinna przyczynić się do budowania odporności miasta na zmiany klimatyczne, a tym samym do podniesienia jakości środowiska i życia mieszkańców. Należą do nich:

- obowiązek stosowania rozwiązań inżynierskich zmniejszających zużycie wody, niskoemisyjnych, energooszczędnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii,
- obowiązek stosowania rozwiązań polegających na zagospodarowaniu całości lub części wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania,
- obowiązek zachowania wysokiego wskaźnika powierzchni terenu biologicznie czynnego,
- nakaz wprowadzenia programu zieleni uzupełniającej w ul. Bolesława Śmiałego,
- obowiązek realizacji miejsc postojowych z nawierzchni wodoprzepuszczalnej,
- zapisy promujące wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

Wszystkie wymienione wyżej działania są zgodne z ideą zrównoważonego rozwoju, podnosząc jakość życia w środowisku antropogenicznym.

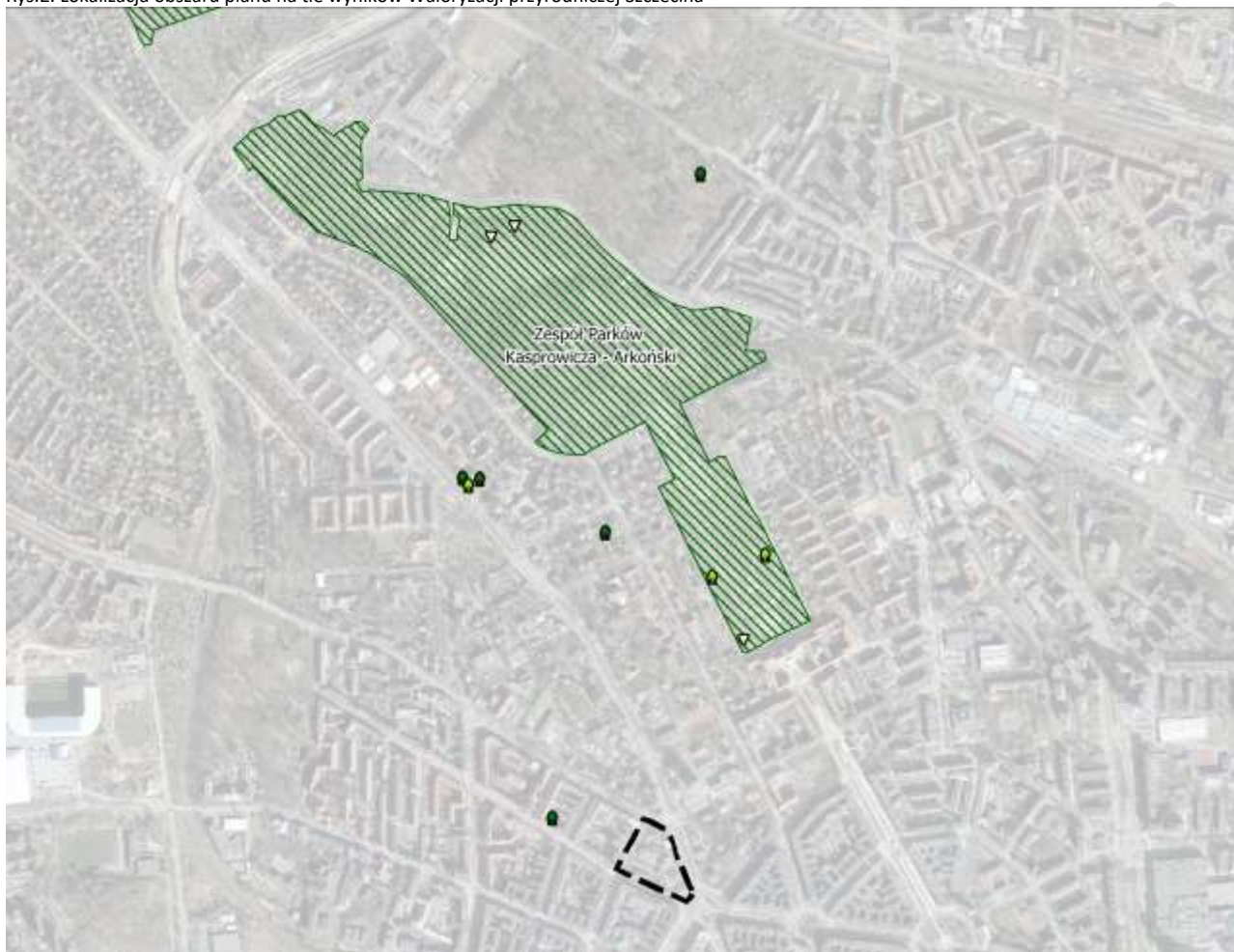
Przewiduje się, że mimo zastosowania w praktyce ww. zapisów planistycznych nadal okresowo będzie występowało zjawisko miejskiej wyspy ciepła oraz obecne będą uciążliwości w postaci hałasu i pozostałych zanieczyszczeń powietrza pochodzących z ciągów komunikacyjnych otaczających omawiany teren. Sami mieszkańcy jak i pozostali użytkownicy śródmieścia, poprzez własne wybory rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska, mogą wpłynąć na złagodzenie występujących uciążliwości kształtujących ich komfort życia.

Wymagania osób ze szczególnymi potrzebami są zaspokojone w stopniu podstawowym. Jednocześnie, niezależnie od ustaleń planu, prowadzone są ciągłe modernizacje w celu dostosowania przestrzeni publicznych dla potrzeb i bezpieczeństwa osób ze szczególnymi potrzebami.

3.11 Natura 2000 oraz pozostałe obszary i obiekty chronione

Omawiany obszar znajduje się poza siecią terenów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody oraz również tych zaproponowanych do ochrony. Do najbliższej położonych obszarów cennych należy oddalony od obszaru planu o ok. 400 m zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Zespół Parków Kaszowicza-Arkoński”. Najbliższy obszar Natura 2000 oddalony jest o ponad 4000 m.

Rys.2. Lokalizacja obszaru planu na tle wyników Waloryzacji przyrodniczej Szczecina

Źródło: Opracowanie na podstawie materiałów BPPM.

W czasie wizytacji terenowych nie odnotowano siedlisk gatunków roślin i grzybów będących pod ochroną. Również dostępna dokumentacja nie wskazuje tego terenu, jako miejsca siedliskowego chronionych gatunków roślin i grzybów. Pojawiające się tutaj gatunki ptaków, choć podlegające ochronie, należą do taksonów pospolitych i współistniejących z człowiekiem.

PRZEWDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Uwzględniając lokalizację omawianego obszaru oraz charakter planowanych zamierzeń należy jednoznacznie stwierdzić, że realizacja ustaleń planu nie wpłynie w żaden sposób na przedmiot, cele ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000. Nie przewiduje się oddziaływania skutków realizacji ustaleń planu na obszary objęte ochroną w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody, ponieważ nie występują takie w strefie oddziaływania realizacji ustaleń omawianego w niniejszym dokumencie planu

Ze względu na to, że w obszarze planu występują chronione gatunki ptaków, w planie zapisano, że w przypadku stwierdzenia na terenie inwestycyjnym występowania stanowisk chronionych gatunków zwierząt i ich siedlisk oraz możliwości ich naruszenia lub przekształcenia w wyniku realizacji ustaleń planu obowiązuje postępowanie zgodnie z ustawą o ochronie przyrody.

3.12 Integralność ekologiczna obszaru

Obszar opracowania ze względu na położenie w ścisłym śródmieściu miasta, obecne zainwestowanie oraz liczne bariery antropogeniczne, odgrywa nieznaczącą rolę w procesach ekologicznych, które realizowane są tutaj głównie poprzez istniejącą zieleń. W analizowanym obszarze, charakteryzującym się stosunkowo wysokim stopniem zurbanizowania, migracja uwarunkowana jest jedynie występowaniem elementów zieleni, w tym przede wszystkim istniejących drzew i krzewów. Zieleń, mimo że pochodzi z nasadzeń, sprzyja zachowaniu ciągłości ekologicznej, stanowiąc schronienie i bazę pokarmową dla zwierząt.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Realizacja ustaleń planu zachowa i utrzyma dotychczasowe zasoby zieleni oraz procesy ekologiczne zachodzące w granicach planu.

4 Zidentyfikowane problemy ochrony środowiska i sposoby ich rozwiązania

Na terenie opracowania najważniejszym problemem z zakresu ochrony środowiska jest stały hałas ze strony komunikacji drogowej. Obszar planu leży również w zasięgu miejskiej wyspy ciepła. Istniejąca w analizowanej przestrzeni zieleń wymaga systematycznej konserwacji.

Przy sporządzaniu planu miejscowego uwzględniono zidentyfikowane problemy ochrony środowiska i wprowadzono przytoczone w poprzednich rozdziałach ustalenia mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań. Dodatkowo na etapie realizacji ustaleń planu zaleca się następujące (pozaplanistyczne) działania:

- zachowanie jak największej powierzchni terenów biologicznie czynnych, korzystnych dla kształtowania warunków retencji wody i rozwoju roślinności (plan ustala minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego w działce budowlanej, co oznacza, że właściciele nieruchomości mogą ten udział zwiększyć);
- utrzymanie jak największej ilości istniejących drzew oraz uzupełnianie i odnawianie drzewostanu; systematyczna konserwacja zasobów zieleni;
- bezwzględne przestrzeganie norm dotyczących emisji hałasu oraz pozostałych substancji uwalnianych do środowiska;
- realizację działań mających na celu ochronę powietrza atmosferycznego, np. wymiana lub doszczelnienie okien i drzwi ograniczające stratę ciepła do otoczenia;
- zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- racjonalną gospodarkę wodami opadowymi i roztopowymi; retencjonowanie wód i ich wtórne wykorzystywanie;
- wprowadzanie nowych zasobów zieleni.

Na każdym etapie inwestycji należy przestrzegać wymogów ochrony środowiska. Priorytetowe jest zapewnienie bezpieczeństwa dla zdrowia, życia ludzkiego i środowiska. Inwestor przedsięwzięcia powinien posiadać wszelkie wymagane prawem pozwolenia i umowy dotyczące korzystania ze środowiska, nadzorować prawidłowe funkcjonowanie urządzeń, zapewnić przestrzeganie przepisów prawa, w tym przepisów z zakresu ochrony środowiska. W miejscowym planie regulowane są te zagadnienia, które zostały wskazane w Ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, i które stanowią przedmiot ustaleń planu. Plan nie może narzucać działań o charakterze technicznym (w znaczeniu stosowanej techniki i technologii), organizacyjnym (funkcjonowania i struktury organizacyjnej podmiotów) i zapobiegawczym.

4.1 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w planie

Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg miejscowego planu oraz brak oddziaływań na cele i przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000, nie przedstawiono rozwiązań alternatywnych w stosunku do przyjętych w planie i omówionych w niniejszej prognozie.

4.2 Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji planu

Odstąpienie od realizacji ustaleń planu miejscowego może mieć negatywne skutki dla środowiska, przestrzeni i krajobrazu. Brak planu miejscowego dla analizowanego obszaru spowoduje utrudnienia w określaniu zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu ustalania zasad zabudowy lub rozbudowy, przede wszystkim obiektów o wartościach zabytkowych. Dzięki realizacji zapisów planu miejscowego rozwój

przestrzenny będzie prowadzony z zachowaniem racjonalnego wykorzystania zasobów przestrzennych, a także ochrony środowiska, w tym jego istotnych wartości – obiektów zabytkowych, krajobrazu, powierzchni terenu biologicznie czynnego.

Biorąc pod uwagę aktualny stan środowiska omawianego obszaru i skalę jego przekształceń prognozuje się – w przypadku braku realizacji ustaleń omawianego planu – zachowanie obecnych oddziaływań wynikających z istniejącej zabudowy i zagospodarowania terenu oraz jego użytkowania.

5 Przewidywane znaczące oddziaływania

W obszarze planu nie przewiduje się przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które określa rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Omawiany w niniejszej prognozie plan nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji takich przedsięwzięć (art. 46 ust. 1 Ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.) i nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

5.1 Oddziaływania skumulowane

Ze względu na niewielki obszar objęty planem miejscowym, jego zagospodarowanie oraz ograniczone możliwości powstania nowej zabudowy lub rozbudowy istniejących obiektów, nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań skumulowanych na skutek realizacji ustaleń planu. Po przeprowadzonej w prognozie analizie przewiduje się, że oddziaływania na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym na człowieka, związane z realizacją ustaleń planu będzie pomijalnie małe. Reasumując nie przewiduje się wystąpienia nowych oddziaływań, które prowadziłyby do wystąpienia oddziaływań skumulowanych.

Obszar dzielnicy Śródmieście poddawany jest wielu presjom – wysokiemu natężeniu ruchu komunikacyjnego (samochodowego i tramwajowego) i związanej z nim emisji zanieczyszczeń do powietrza, intensywnej wielofunkcyjnej zabudowie, której użytkowanie skutkuje emisjami do środowiska (ciepła, ścieków, zanieczyszczeń pyłowych, gazowych) oraz poborem jego zasobów (wody, powietrza, energii). Przewiduje się utrzymanie tych presji w przyszłości, natomiast ich natężenie uzależnione jest w dużej mierze od mieszkańców i pozostałych użytkowników omawianej przestrzeni – np. wybór komunikacji miejskiej w miejsce indywidualnego transportu, stosowanie rozwiązań zmniejszających zużycie wody, niskoemisyjnych, energooszczędnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii. Większość dostępnych środków chroniących zasoby środowiska (w tym ludzi) uzależniona jest od świadomości ekologicznej społeczeństwa, a w planie zawarte są tylko te ustalenia, które mogą – zgodnie z Ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – stanowić jego przedmiot.

5.2 Transgraniczne oddziaływania

Oddziaływania na środowisko, wynikające z realizacji ustaleń planu miejscowego, będą miały zasięg lokalny. Nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko.

6 Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planu

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym i sposoby ich uwzględnienia

Cele polityki ekologicznej ustanowione na szczeblu krajowym uwzględniają cele ochrony środowiska rangi europejskiej, zawarte w dyrektywach Unii Europejskiej. Na szczeblu krajowym ochrona środowiska prowadzona jest na podstawie przyjętej w 1997 roku Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz w oparciu o strategię i programy środowiskowe, przede wszystkim Politykę ekologiczną państwa 2030, Krajową strategię ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Strategię gospodarki wodnej.

Regionalna polityka ochrony środowiska prowadzona jest w oparciu o Program ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego 2030. Program zawiera takie działania na rzecz ochrony środowiska

jak: dążenie do poprawy stanu środowiska w województwie, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Określa on konkretne działania, które należy podjąć w celu ochrony klimatu i jakości powietrza, przygotowania do zmian klimatu, a także podnoszenia świadomości ekologicznej czy dążenia do zmniejszenia emisji dwutlenku węgla.

Program ochrony środowiska miasta Szczecin na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2025-2028” jest dokumentem zawierającym priorytetowe cele oraz zadania na rzecz ochrony środowiska. Program ten stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem na poziomie miasta, jednocześnie integruje występujące lokalnie zagadnienia ochrony środowiska z założeniami ochrony środowiska wskazanymi w dokumentach tworzonych na wyższych szczeblach administracji.

Dyspozycje miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście Północ – Bolesława Śmiałego” w Szczecinie realizują cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, regionalnym oraz lokalnym. Podstawowym celem uwzględnionym podczas sporządzania planu był trwały, stabilny i zrównoważony rozwój dla osiągnięcia ładu społecznego, ekonomicznego, ekologicznego i przestrzennego. Ustalenia planu mają na celu osiągnięcie harmonijnego zagospodarowania przestrzennego, pozwalającego na rozwój obszaru, a także społeczności go zamieszkującej, bez znaczącego negatywnego wpływu na środowisko.

Plan w swych zapisach realizuje następujące wytyczne programów dotyczących ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, krajowym, regionalnym oraz lokalnym, w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska.

Tab.2. Zapisy miejscowego planu wypełniające określone cele środowiskowe

Zasoby przyrodnicze	
Ochrona wartości przyrodniczych i krajobrazowych	<ul style="list-style-type: none"> – objęcie planu Systemem Zieleni Miejskiej; – określenie minimalnej powierzchni terenu biologicznie czynnego; – wskazanie występowania wartościowego drzewostanu; – obowiązek stosowania programu zieleni uzupełniającej w ulicy Bolesława Śmiałego; – obowiązek utrzymania, zachowania i rewaloryzacji szpalerów; utrzymanie przedogródków; – zakaz wprowadzania niepożądanych gatunków roślin, ze wskazaniem ich eliminacji z zagospodarowania;
Zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych	
Zwiększenie roli zielonej infrastruktury w łagodzeniu skutków zmian klimatu	
Wzmocnienie funkcji społecznej i ekologicznej terenów zieleni	
Wody i gospodarowanie wodami	
Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych oraz podziemnych	<ul style="list-style-type: none"> – uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej; – ustalenie obowiązku stosowania rozwiązań polegających na zagospodarowaniu całości lub części wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania; – określenie możliwie najwyższego wskaźnika powierzchni terenu biologicznie czynnego; – obowiązek stosowania rozwiązań zmniejszających zużycie wody;
Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi ze zmianami klimatycznymi	
Jakość powietrza atmosferycznego	
Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego	<ul style="list-style-type: none"> – ustalenie zaopatrzenia w ciepło oraz gaz; – obowiązek stosowania rozwiązań inżynierskich zmniejszających zużycie wody, niskoemisyjnych, energooszczędnych lub wykorzystujące odnawialne źródła energii; – dopuszczenie realizacji paneli fotowoltaicznych i kolektorów słonecznych; – dopuszczenie budowy indywidualnych i lokalnych niskoemisyjnych źródeł wytwarzających niezależnie lub w skojarzeniu energię elektryczną, ciepło i chłód; – określenie zasad dot. urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii;
Przeciwdziałania negatywnym skutkom zmian klimatu	
Hałas	
Poprawa klimatu akustycznego poprzez dążenie do obniżenia hałasu co najmniej do poziomu obowiązujących standardów	<ul style="list-style-type: none"> – kwalifikacja akustyczna terenu, zgodnie z obowiązującymi normami; – obowiązek realizacji zabudowy w sposób uwzględniający potencjalne uciążliwości;
Gospodarka wodno-ściekowa	
Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej	<ul style="list-style-type: none"> – określenie warunków realizacji systemu wodociągowego; – ustalenie zasad odprowadzania ścieków sanitarnych; – dopuszczenie budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej; – obowiązek stosowania rozwiązań polegających na zagospodarowaniu całości lub części wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, w szczególności poprzez: wykorzystanie do celów własnych, retencjonowanie, odparowanie, rozsączenie, odprowadzenie na lub do gruntu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Programu ochrony środowiska miasta Szczecin na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028.

Osiągnięcie tych celów wpływa na zasobooszczędność, wsparcie dla zielonej gospodarki i konkurencyjność gospodarki niskoemisyjnej oraz budowanie odporności miasta na zmiany klimatyczne.

7 Metody analizy skutków realizacji planu

Zgodnie z Ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prezydent miasta w celu oceny aktualności planów miejscowych dokonuje co najmniej raz w czasie kadencji rady miasta, analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. W tym okresie dokonuje się oceny skutków realizacji ustaleń, między innymi, analizowanego projektu planu w kontekście złożonych wniosków. Możliwość realizacji tych wniosków będzie również uzależniona od skutków realizacji obowiązującego planu na środowisko przyrodnicze i warunki życia mieszkańców. Kontrole i monitoring poszczególnych komponentów środowiska wykonuje się w ramach przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz prawa lokalnego.

8 Podsumowanie i wnioski

Prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą wykonanie ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska i w ich wzajemnym powiązaniu.

Przyjęte w planie rozwiązania w zakresie funkcjonalnym i przestrzennym są zgodne z kierunkami i polityką przestrzenną zawartą w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin, wynikami Waloryzacji przyrodniczej Szczecina oraz z opracowaniem ekofizjograficznym.

Środowisko obszaru opracowania jest przekształcone i poddawane presji antropogenicznej. W granicach obszaru planu występują chronione gatunki zwierząt (awifauna), jednak są one z gatunków pospolitych i ściśle związanych ze środowiskiem miejskim. Ze względu na wyjątkowy układ przestrzenny, historyczne elementy zagospodarowania oraz obiekty zabytkowe obszar ten objęty został ochroną konserwatorską.

Prognozuje się utrzymanie istniejącego stanu środowiska jako dominujący skutek realizacji zapisów planu oraz utrzymanie istniejących, stałych oddziaływań na środowisko. Plan, poza utrzymaniem i zachowaniem historycznej struktury przestrzennej, w granicach której znajdują się obiekty o wartościach zabytkowych, umożliwia tylko niewielkie zmiany w zagospodarowaniu, polegające głównie na przebudowie bądź rozbudowie istniejących obiektów. Istotny dla tego obszaru jest obowiązek zachowania wysokiej, bo 50% minimalnej powierzchni terenu biologicznie czynnego w granicach działki budowlanej.

Ustalenia planistyczne utrwalają charakter zabudowy, zachowują historyczne i krajobrazowe wartości analizowanej przestrzeni, utrzymując w silnie zurbanizowanym terenie wysoki minimalny współczynnik powierzchni terenu biologicznie czynnego oraz wartościowe elementy zieleni.

W granicach obszaru występuje zjawisko miejskiej wyspy ciepła. Plan zawiera zapisy, których realizacja powinna przyczynić się do budowania odporności miasta na zmiany klimatyczne. Działania pozostające poza strefą planistyczną, które mogłyby wpłynąć na poprawę jakości środowiska obszaru planu, uzależnione są w dużej mierze od samych mieszkańców: ich świadomości ekologicznej, zachowań i stylu życia oraz wyborów rozwiązań sprzyjających środowisku.

9 Literatura i materiały źródłowe

- Biuro Konserwacji Przyrody, Waloryzacja przyrodnicza Szczecina, Szczecin 2018.
- Ekkom, Strategiczna mapa hałasu miasta Szczecin, Kraków 2022.
- Koźmiński C, Michalska B., Czarnecka M., Klimat województwa zachodniopomorskiego, Akademia Rolnicza w Szczecinie, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2007.
- Pracownia projektowa „Zaczarowany ogród - Krusikiewicz”, Opracowanie ekofizjograficzne dla terenu „Turzyn”, Szczecin 2004.
- Pracownia projektowa „Zaczarowany ogród - Krusikiewicz”, Opracowanie ekofizjograficzne dla terenu Śródmieście Północ, Szczecin, 2003.
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście Północ – Bolesława Śmiałego” w Szczecinie.
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Szczecin na lata 2020-2025.
- Program ochrony środowiska miasta Szczecin na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2025-2028.
- Studio A4, Studium ochrony dóbr kultury dzielnicy Śródmieście w Szczecinie, Szczecin 1994.
- Uchwała Nr XXXIX/1061/22 Rady Miasta Szczecin z dnia 26 kwietnia 2022 r. w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin.